

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬЯТИ

Haftalik gazeta

1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan • 2002-yil, 4-oktabr • № 41 (3674)

ИСТЕДОД ТАРБИЯСИ МУҲИМ ВАЗИФА

Ўзбекистон давлат консерваториясининг муҳташам биноси буғунги кунда нуғузли анжуманлар, файзли концерт даструрлари ва турли маданий тадбирлар ўтказилдиган санъати кононисага айланди. Яқинда бу ерда ўтган халқaro симфоник музика фестивали фикримизнинг далилларидир. Консерватория бундан бўён ўзбек миллий мусикий мероси не-

Хайвати ашилиши

гизида юртимизда мусика санъатини ривожлантириш, савия жihatидан янги мусикий таълим системасини яратиш ва юқори малақали кадрлар тайёрлашни такомиллаштириш маркази сифатида ҳам доврув қозонишига ишончимиз комил. Зеро, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг «Ўзбекистон давлат консерваторияси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги карори бунинг учун катта имкониятлар яратади.

Мазкур карор асосида Маданият ишлари вазифалиги бўйрги билан назорат рехаси ишлаб чиқди. Консерваторияда махсус ичиш гурухи иш бошлаб юборган. Асосий вазифалардан бирни консерватория кошида илмий-тадқиқот маркази ва музика музейи ташкил этиши бўйли, айни вактда марказ тузилди. Унинг низоми ишлаб чиқди. Мусика асбоблари музейи эса консерваториянинг ученинг каватидаги жойлашди. Яқин кунларда яна иккита: мусика тархи ва консерватория музейлари ташкил қилинади.

Иктидорли болаларни танлаб олиш ва уларнинг ижодий кобилияtlарини тарбиялаш хамда кўллаб-куватлаш масдадидан консерватория хузурида 125 нафар ўйнучига мўлжалланган иктидорли болалар академик лицейини ташкил этиши кун тартибидаги асосий вазифалардан биридир. Бунинг учун академик лицеи низоми, унинг штатлар жадвали ва ўйнук-меъери хуҗжатлари ишлаб чиқилимади.

Хуҷа мутахассислари малақасини ошириш вазifa-

си ва консерваторияда сиртқи бўйимни ишга тушириш бир-бираiga узвий болгик жарайдидир. Айни кунда республика бўйича 17 мингдан зиёд мусика мутахассиси фолият кўрсатмоқда. Уларнинг малақасини ошириш анча мурракаб масала. Шу бois хам 15-20 foiziga мутахассис сис малақасини ошириб келмоқда. Бунга бир томондан ёткозона масаласини тўла-

юзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Б.Т.Қурбоновни

Ўзбекистон Республикаси
Маданият ишлари вазiri
этиб тайинлаш тўғрисида

Баҳром Тўхтаевич Курбонов Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазiri этиб тайинлансан.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 2 октябрь

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Х.Жўраевни Ўзбекистон

Республикаси Маданият
ишлари вазiri вазифасидан

озод қилиш тўғрисида

Хайрulla Жўраев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазiri вазифасидан озод қилинсан.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 2 октябрь

АДИБ НОМИ АБАДИЙЛАШТИРИЛДИ

Кече Ўзбекистон Республикаси «Давлат тили ҳақида»ги Конунин жорий этиш комиссиясининг нафбатдаги ийғилиши бўлди. Мажлиса Давлат Божхона кўмитаси хамда Давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорликни кўллаб-куватлаш Давлат кўмитаси тизимида «Давлат тили ҳақида»ги Конунин ижроси муҳокама этилди.

Шунингдек, комиссия йиғилишида Ўзбекистон Ёзувчилар ўчиомаси, Тошкент шаҳри ва Фарғона вилояти ҳокимилларининг Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Давлат мукофоти соғиринори Аскад Мухторнинг хотирисини абадийлаштириш тўғрисидаги таклифлари ҳам кўриб чиқиди. Комиссия Тошкент ва Фарғона шахридан кўчаллардан бирига қатор роман ва киссалар муаллифи, устоз адабимиз Аскад Мухторнинг номини беришга карор килди. Маълумки, атоқи ёзувчи ўз ижоди билан ўзбек китобхонарининг маънавий оламини бойитиша улкан хисса кўшган эди. Айни пайтда унинг теран фалсафий тизириф этилган. Севимли адабимизнинг номи абадийлаштирилганда эса маданийимиз равнакига улкан хисса кўшган атоқи ёзувчilarimiz қатори Аскад Мухтор ижодининг ҳам мустакиллик йилларида юксак қадр топётгандан далолатдир.

Меҳнат шижоати фалабада жам, Юртбоши табриги — дилларга малҳам, Пахтанинг кўнгилдай оппоқ гули бор Андижонликларнинг дўпписида ҳам!

ҲАЛКИМДА

Тутганинг тилло бўлсин,
Илак бўлсин кийганинг.

Куйганинг кўрмай, кўрай
Суюнганинг, суйганинг.

Чўп қадасанг, боф бўлсин,

Хирмон-донинг тоф бўлсин.

Кексаларинг — кенг осмон,

Ёшларинг чақмоқ бўлсин!

Йўлларинг кумушлансан,

Умидларинг кучлансан.

Буоклика чоғландин,

Орзуларинг ушалсан!

КУТИЛЕБЕКА

ИСТИКЛОЛ ПАХТАСИ

май хомашё базаси бўлиб кола-
вердик. Хатто ўзимиз ўстирган,
ифтихоримиз деб билган пах-
та маҳсулотлари бўзган шу да-
ражада таҳчил бўлиб коларди-
ки, ўша умр бўйи пахта даласида ишлагаан
хафоқаш дехон вафот этганда кафандик
ок сурт ҳам дўконда топилмаади, уни маҳ-
сус рухсан билан олишга тўғри келарди.

Муҳаммад Фузулийнинг бир карашда бу

Памбай доги жунун ичра

ниҳондир баданим,

Дийри ўлдуқча либосим будур,
ўлспам кафаним.

Халқимизнинг либоси хамиша ҳам «дий-

ри ўлдуқча» памба», юни пахта эмас эди.

Бирок мустабад тузум жунунинг додлари

хайдимизни, фикр зикримизни шу кадар

хираллаштириш ташлаган эдик, биз ёғиз

бир экининг давлат сиёсати даражасига

кутирилиши, ва ўз навбатида бу сиёсатнинг

хато эканлигини англашдан маҳрум була-
ёзган эдик.

Бугун эса мустакиллик йилларида баро
эттилган «Элтекс» акциядорлик жамияти асо-
сида тузилган «Юнівер» Ўзбекистон-Авст-
рия-Бангладеш кўшима корхонаси жинси ма-
тосидан жаҳон бозорлари талабалирга тўла
хавоб берадиган кийим-кечаклар таҳлилчи-
кармокда. Унинг бағрида иккича фабрика
зарнинг 150 тонна юнори музейларни таҳ-
чиради.

Давоми иккичи бетда

УСТОЗ ХОТИРАСИ

Ўзбек мусика санъатининг энг ёрkin саҳифалари, шубҳасиз, мусика маданиятимизнинг йирик намояндадаридан бирни композитор, дирижёр, устоз педагог Муҳтор Ашрафий номи билан болгик. У Ўзбекистон давлат консерваторисига йигирма йилдан ортиқ раҳбарлик килди. Миллий опера ва балет санъати ривожига муносаби хисса кўшиди. Устоз сифатидаги кўллаб шогирдлар таъбиблиди. Атоби санъаткорининг 90 йиллигига бағишиланган хотирия кечасида сўзга чиқсан санъатшунослик фанлари до-
тори Т.Фауфуреков, дирижёр Абдураҳимова, халқ ар-
тисти С.Кобулова, Ўзбекистон халқ артисти Ф.Содиков, Республика болалар ижодиётни маркази раҳбари С.Шо-
диева. Бастакорлар ушумаси раиси ўринбосари X.Рахи-
мов ва бошалар унинг инсон ва ижодик сифатидаги фазилатлари ҳақида сўзладилар.

Мирзо Улуғбек номидаги бодга «Барҳаёт сиймолар» туркимида ўтказилган маъзур тадбирни Ўзбекистон санъат арбоби Р.Абдуллаев бошқарди.

«ҚИРҚ ТОГОРАНИНГ ҚИРҚ НОГОРАСИ»

ват баҳшида қиладиган, оила-
да согон мухитни ғратиб, фарзандларини тўғри
сола қиладиган зиёли бир аёл
бўлиши қерак эмасмиди, дея
ўзимга-ўзим савол берган.
Фильм оширида бу савол
бўйи ўз-ўзидан жавоб келиб чи-
кид. Мартабасидан айрилган бе-
гуню эр охир-оқибат маҳалла-
окосколини килиб сайдланган
эндан. Лекин шу ўринда бош-
ка бир масала кўндаланг бўла-
ди. Уз оиласида фарзандларини
нинг одобли-ахлоқли, жамият-

лар, қизларимиз ўзларига
тўғри хуласа чиқариб олиши-
ни керак. Яъни келин
бўлмишининг бувиси Марғилон
атласимиздан миллий келин-
лик либоси кийилса, ёмон
бўлмаслиги тўғрисидаги
қисиб-қимтини эмас, дадилро
сўзласа яхширок бўларди.
Дангалчи, иккича кўлини
бикинига тираб турб сўзлар-
диган катта оғизи Турсунйининг
ёшлик даврига аҳамият бер-
дингизми? Унинг фожиаси ҳам
ибратли.

Хамиша максадига эришиб
келган устаси фарҳод Фарҳод
Турсуной масаласида сувдан
курк, чиқиб кетолмай колади.
Турсуной унга ойлосига айлан-
ганинг айланбигина колмай, оиласида
бираинчи шахс бўлиб олади.
Фильм давомида эса Фарҳод
оносиниг билан тозулини
бўлди. Марғилонни келин-
лик либоси кийилса, ёмон
бўлмаслиги тўғрисидаги
қисиб-қимтини эмас, дадилро
сўзласа яхширок бўларди.
«Аёлларинг гали» кўрини-
ши яхшигина муболага билан
тасвирланган кўриничи турбиди.
Шунга қараемай, маъзур
фильм бугунимиз учун зарур
деб ўйлайман.

Жаҳонгори АБУБАКИРОВ

БУ СОНДА:

2 ИЛМНИНГ
ИБТИДОСИ

САМОВИЙ МИКЁС:
«ЎТКАН КУНЛАР»
ВА «ҚИРОЛ ЛИР»

3

ДИНОНИ
ЯНГИЛАР ИНСОН
ХАИРАТИ

4

ЛУИЗА

